7/6038

T.C.
ÇEVRE BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.19.0.APK.0.22.0.00.02/0012/290-3071 05 MART 2002

KONU: Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 18/02/2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6038-13568/32257 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız eki Manisa Milletvekili Sayın Bülent ARINÇ'a ait yazılı soru önergesi cevaplandırılarak ekte sunulmuştur

Bilgilerinize arzederim.

Fevzi AYTEKİN
Çevre Bakanı

EKLER :
EK-1 1 Adet Cevap Metni
(3 Sayfa)

7/6038

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN BÜLENT ARINÇ'A AİT 7/6038/13568 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

SORU 1-Eğirdir Gölü ve çevresinin Özel Çevre Koruma Bölgesi ilan edilmesi düşünülüyor mu?

CEVAP 1-Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığınca, Valiliklerce önerilen bölgelerin fazlalığı sebebiyle (640 adet) bu listede bulunan Eğirdir Gölü ve çevresinin koruma alanı kriterlerine uygun olup olmadığına ilişkin bölgede bir çalışma yapılmamıştır. Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığınca tespit edilen kriterlerin bölge açısından değerlendirilmesinden sonra, ülke ve dünya ölçeğinde ekolojik önemi olan, çevre kirlenmelerine, bozulmalarına, duyarlı alanların, doğal güzelliklerin gelecek nesillere ulaşmasını emniyet altına almak üzere gerekli düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla "Özel Çevre Koruma Bölgesi" olarak tespit ve ilan etme yetkisi, 2872 sayılı Çevre Kanununun 9 uncu maddesi gereğince Bakanlar Kuruluna aittir.

Bilindiği üzere, Türkiye olarak taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelerde korumayı ve geliştirmeyi taahhüt ettiğimiz alanlarda, ivedi koruma tedbirlerinin alınması ve sulak alan sistemine zarar verecek uygulamaların önlenmesi için,11.01.1993 tarih ve 1993-1 sayılı Başbakanlık genelgesi yayımlanmıştır.

Sözkonusu genelgenin EK-2 listesinde, Eğirdir Gölü "Uluslararası Kriterlere Göre A Sınıfı Sulak Alan" statüsünde yeralmaktadır.

SORU 2-Eğirdir Gölünün korunmasına yönelik Bakanlığınız kurulduğundan bugüne kadar hangi çalışmalar yapıldı?

CEVAP 2-Eğirdir Gölü birinci sınıf su kalitesine sahip Türkiye'nin 2 nci büyük tatlısu kaynağıdır. Bakanlığımızın ve İl Teşkilatının kurulduğu günden itibaren Eğirdir Gölünün kirliliğinin önlenmesi ve korunmasına yönelik çalışmalarımız 2872 sayılı Çevre Kanunu, 04.09.1998 tarih ve 19919 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği, bu yönetmelik çerçevesinde çıkarılan ilgili genelgeler ve tamimler doğrultusunda yürütülmektedir.

Bakanlığımızca, 1992 yılında Göller Bölgesinde bulunan Beyşehir, Eğirdir, Akşehir, Salda, Kovada, Acıgöl, Burdur, Karamık, ve Eber göllerinden oluşan 9 gölde kirliliğin tespiti ve giderilmesi amacıyla "Göller Bölgesi Projesi" gerçekleştirilmiştir. Etüd Proje karakteristiğinde olan bu proje ile göllerimizin su kalitesi ve kirlilik durumları tespit edilmiş ve çözüm önerilerini getirilmiştir. Bu

projeye göre; "Eğirdir Gölü Türkiye'nin 2. büyük içme suyu kaynağıdır. Bölgedeki yerleşimlerin içme ve kullanma suyu ihtiyaçları ile tarım alanlarının sulama suyu ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Ayrıca, göl önemli bir su ürünleri kaynağı olduğu gibi turistik amaçlı su sporları, dinlenme tesisleri, yaban hayatı ve avcılık faaliyetleri için de uygundur."

Adıgeçen proje sonucunda Göller bölgesinde bulunan 9 gölün korunması amacıyla, Bakanlığımızca, 24.08.1993 tarih ve 0114-5620 sayılı Göller Bölgesi genelgesi yayımlanarak 9 göle ait atıksu deşarj şartları belirlenmiştir.Birinci sınıf içme suyu kaynağı olan Eğirdir Gölü'nün korunması ve kirliliğinin önlenmesi amacıyla uyulması gereken kriterler 04.09.1998 tarih ve 19919 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinde yer almaktadır.

Çevre Kanunu, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve Bakanlığımızca çeşitli tarihlerde çıkartılan Genelgeler kapsamında Eğirdir Gölü Havzasında yapılan çalışmalar sonucunda bölgedeki sanayi tesislerinin atıksu arıtma tesislerini kurmaları ya da atıksu altyapı tesislerine bağlantıları yaptırılmıştır. Ayrıca, Eğirdir İlçesine ait Atıksu Arıtma Tesisi İller Bankasınca yapılmış ve 1997 yılından bu yana fiili olarak çalışmaktadır.

Ayrıca, Isparta Valiliği ve TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi arasında yapılan bir protokol ile 2001 yılı içerisinde Eğirdir Gölüne evsel atıksuları ulaşabilen yerleşim birimlerinin tespiti ve bu atıkların Eğirdir Gölünü kirletmemesi ve nasıl rehabilite edilebileceğine ilişkin metotların geliştirilmesi amacıyla bir rapor hazırlatılmış ve nihai raporun 24.10.2001 tarihinde Isparta Valisi Başkanlığında Bakanlığımız yetkilileri, Köy Hizmetleri yetkilileri , Isparta İl Çevre Müdürlüğünün de katıldığı bir toplantı yapılmıştır.

Bu toplantıda;
-Atık Suların göle gelmesi muhtemel 81 yerleşim biriminin olduğu,
-Bu yerleşim birimlerine ait atıksuların 3 farklı koldan göle ulaştığı,
-Bu 3 farklı akış yönünün coğrafi yapıları incelendiğinde , TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi tarafından geliştirilen 3 doğal arıtma sisteminin hem kurulum hem de işletme maliyetleri göz önüne alındığında bölge için en uygun tesisler olabileceği,
-Bu sistemlerin kurulabilmesi için gerekli maliyetin Çevre Bakanlığının aracılığı ile dış kaynaklı kredilerden karşılanmasının uygun olacağı,
-Eğirdir ve Kovada Gölleri havzasında yeralan Mahalli İdare birimlerinin ve Vilayetin katılımıyla bir "Mahalli İdare Çevre Birliği"nin kurulmasının yararlı olacağı, karara bağlanmıştır.

SORU 3-1997 tarihinde başlatılan "İçme Suyu Kaynağı Olarak Eğirdir Gölünün" Korunması projesi uyarınca hangi kararlar alındı ve hangileri uygulanabildi?

CEVAP 3-İçmesuyu Kaynağı Olarak Eğirdir Gölünün Korunması Projesi ile toplumun sosyal ve ekonomik yapısı dikkate alınarak, kullanma eğilimlerine kontrollü olarak izin vermek suretiyle gölün içmesuyu kaynağı olarak muhafazasının ve kullanımının sürdürülmesi amaçlanmıştır.

Bu kapsamda, Eğirdir Gölü ve Havzası ile havza içerisinde ekolojik koşulların hassas olduğu ekosistemlerin bulunduğu alanlar ya da ihtiyaç duyulan yerler ile ilgili olarak, ekolojik dengeyi gözeten ve kaynakların kullanılırken korunmasını amaçlayan Eğirdir Gölü Havzası Koruma-Kullanma Planı çıkarılmıştır.

Diğer yandan, Bakanlığımızca Eğirdir Gölü havzasını kapsayan Çevre Düzeni Planı çalışmaları 27 Nisan 2001 tarihinde başlatılmıştır. Bu çerçevede gölün tamamının 1/100.000 ölçekte yapılması öngörülen çevre düzeni planı çalışmalarında verilerin toplanması ve bunların değerlendirilmesi aşamaları tamamlanmıştır. Bu amaçla ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları ile ilişkiye geçilmiştir. Ayrıca, Bakanlığımız uzmanları sözkonusu havzanın arazi kullanım sorunları ve yapılması gerekenler konusunda yerinde incelemeler ve araştırmalar yapmışlardır. Çevre Düzeni Planı çalışmaları konusundaki idari yargı kararları gereğince Bakanlığımızca yürütülen diğer tüm plan çalışmaları gibi Eğirdir Gölü Havzası Çevre Düzeni Planı çalışmaları da kesintiye uğramıştır. Yasal durumun netleşmesinden sonra plan çalışmalarına devam edilecektir.

SORU 4-Gölün korunmasında karşılaşılan sorunlar nelerdir?

CEVAP 4-Havzada Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğine aykırı, içme suyu kaynağı olan gölün kirlenmesine, göl aktivitelerinin artmasına ve ekosistemin etkilenmesine neden olacak yapılaşma, balıkçı barınakları, su sporları iskelesi, sanayi tesisleri kurulması için talepler gelmektedir.

Yönetmeliğin yayımlanmasından önce mevcut olan Eğirdir İlçesi yerleşiminin büyük bir bölümünün, göl mutlak koruma alanının içerisinde kalması nedeniyle yeni planların uygulanabilirliğini güçleştirmektedir.

Koruma alanlarındaki kamulaştırma bedelleri ile kirliliğin önlenmesine yönelik alınması gereken tedbirlerin (arıtma tesisi, kollektör vb.) maliyetinin yüksek olması nedeniyle bunun bütçeden karşılanması mümkün olamamaktadır.